

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра обліку в державному секторі

Міждисциплінарна курсова робота

з

дисципліни

Мікроекономіка

на тему:

«Фактори економічного зростання України»

Студентки 2 курсу, групи ОДС-21

Маковської К.М.

Науковий керівник:

Канд. екон. наук, доцент

Чирак І.М.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

План

Вступ.

Розділ 1. Сутність, види та фактори економічного зростання.

Розділ 2. Макроекономічний аналіз динаміки економічного зростання в Україні.

Розділ 3. Механізм забезпечення економічного зростання в Україні із врахуванням світового досвіду.

Висновки.

Список використаної літератури

Зміст	
ВСТУП.....	4
Розділ 1. Сутність, види та фактори економічного зростання.....	6
Розділ 2. Макроекономічний аналіз динаміки економічного зростання в Україні.....	12
Розділ 3. Механізм забезпечення економічного зростання в Україні із врахуванням світового досвіду.....	19
ВИСНОВКИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	23

Вступ

Актуальність досліджуваної мною теми полягає в тому, що саме економічне зростання для будь-якої країни є головною проблемою та основним показником її розвитку та добробуту. Адже економічне зростання має важливий вплив на функціонування економіки, а також може охарактеризувати економіку будь-якої країни. Тому на сьогоднішній день важливо знати: як здобути економічне зростання; і відповідно, якими шляхами можна вирішити проблеми, які при цьому виникають. Для цього потрібно визначити, як воно забезпечується і що є його джерелом, зробити аналіз сутності і темпів економічного зростання.

Про головні показники, що використовуються в міжнародних порівняннях і дають характеристику розвитку національної економіки говорить рівень економічного зростання. Це поняття тісно пов'язане з зміною кількості обсягів виробництва і споживання Валового внутрішнього продукту.

Проблеми економічного зростання досі є спірними і важкими, адже, вони аналізувались представниками різних течій та економічних шкіл: фізіократами, меркантилістами, марксистами, інституціоналістами, та представниками посткейнсіанських і постмонетарних течій. Здебільшого зацікавлені цією проблемою були міжнародні наукові дослідження, і питання досліджуються на макроекономічному рівні.

Єдиного загального підходу до аналізу якісного економічного зростання країн не існує, беручи до уваги складність ситуації в кожній країні зокрема і комплексність певної наукової категорії. Адже добротність економічного зростання визначається структурними та інституціональними зрушеннями в економіці в напрямку загальних, світових тенденцій повноправного існування людини в середині суспільства та гуманізації економічного розвитку і може бути оцінена за критеріями щодо якості життя населення. Основною тут є людина, її особливості, бажання, потреби.

Чимало дослідників пропонують ставити оцінку економічному зростанню саме за соціологічними показниками, наприклад, за такими аспектами, як зменшення смертності дітей, підвищенні грамотності дорослого населення, середнього періоду тривалості життя. Слід звернути увагу на те, що чимале значення щодо розвитку економічного зростання в Україні та утворення певних стандартів життя людей має такий чинник як ріст бідності в країні. Хоча, якщо брати до уваги розмір доходів, порівняно із соціальними стандартами (прожитковий мінімум, мінімальна заробітна плата) гарантованими державою, також частина доходів, що витрачаються на харчування, то узагальнена картина щодо бідності України виглядає набагато гіршою, в порівнянні з інформацією, що подають експерти програми розвитку ООН (ПРООН).

Отже можна сказати, що при економічному зростанні відкриваються можливості забезпечити населення потрібними товарами і послугами, вирішувати основні проблеми соціально-економічного розвитку, проблеми з обмеженістю економічних ресурсів.

Метою курсової роботи є дослідження факторів економічного зростання в Україні.

Для досягнення мети в роботі поставлені і вивчені такі завдання:

- визначити суть економічного зростання та національної економіки;
- з'ясувати фактори і показники економічного зростання;
- проаналізувати сучасний економічний стан розвитку української економіки;
- дослідити забезпечення економічного зростання в Україні із врахуванням світового досвіду

Об'єктом дослідження є економічне зростання та фактори, що його визначають.

Предметом дослідження є макроекономічний аналіз факторів економічного зростання.

1. Сутність, види та фактори економічного зростання.

Сутність економічного зростання полягає в покращенні виробництва товарів і послуг за певний період часу, також вдосконалення основних факторів економіки. На заході це прийнято розуміти як збільшення обсягу товарів та послуг. Отже, можна зробити висновок, що основною метою економічного зростання є збільшення обсягів результатів виробництва, що сприяє покращенню життя людей, утворенню якісних соціальної та політичної ситуацій України, а також покращити свій міжнародний рівень [7, ст. 110 – 121].

Тому ми можемо говорити про те, що за допомогою таких економічних досліджень можна досягти економічного зростання. Тому що завдяки росту економіки покращується рівень життя населення зокрема. Також підвищується рівень виробництва, ростуть його обсяги, зникає проблема в браку ресурсів, збільшується їх різновид. Не можна не сказати про вдосконалення технологій виробництва, за допомогою цього не аби як зростає різноманітність і якість послуг та товарів, поліпшується якість життя. Проте економічний ріст не зможе вирішити проблем, що пов'язані з екологією, соціальними чинниками чи масовими економічними проблемами.

До того ж, можна виділити ще деякі недоліки:

1) потрібно обмежуватись власним споживанням, для того аби сприяти економічному росту і мати змогу підвищити добробут у майбутньому.

2) з ростом капіталу, що є в запасі окрема множина випуску, яка створюється за рахунок збільшення інвестицій, зменшується.

3) новітні винаходи, хоч і пришвидшили економічний ріст, проте стали причиною економічних катаклізм і забруднення середовища.

Економічне зростання є основною проблемою економіки, що виникає у кожній країні. За зміною економічного росту оцінюють стан народного господарства, рівень життя людей, обмеженість ресурсів. Ще економічний ріст зумовлює підвищення рівня товарів і послуг за певний період.

Основними факторами економічного росту є: фактор пропозиції, фактор попиту та фактор розподілу.

За допомогою факторів пропозиції відбувається спроможність росту економіки, таких факторів є 4:

- 1) кількість та якість природних ресурсів;
- 2) кількість та якість трудових ресурсів
- 3) обсяг капіталу країни;
- 4) технологія

Такі фактори оцінюють здатність до економічного піднесення та ріст кількості виробництва.

Фактори попиту можна пояснити таким чином: для того щоб реалізовувалось те виробництво, що зросло, потрібно забезпечити повне його використання населенням.

До чинників розподілу відносять саме розподіл природних, трудових і фінансових ресурсів країни, який повинен організовуватись таким чином, щоби більшою мірою сприяти економічному росту (приросту продукції, поліпшенню її якості й вдосконаленню виробництва) [1, ст. 200].

Темпи зростання можна поділити на фактичні та потенційні. Потенційними називають темпи, за яких здобуваються найкращий рівень виробництва за найменших затрат. Якщо приймати помилкові управлінські рішення то фактичні темпи будуть нижчими за потенційні.

Головними показниками економічного росту є : здібності підприємства, земля та капітал. Хоч вони і є взаємопов'язаними ,однак на ВВП впливають по різному.

Таким чином, можна стверджувати, що значний внесок у ріст економіки має науково- технічних прогрес.

На сучасному етапі все більше вдосконалюються вироби ком'ютерної техніки та електроніки, а це не аби як покращує якість на швидкість виробництва.

Великий внесок у ріст економіки є соціальний стан людини і те, як вона сприяє покращенню виробництва.

Науково технічний прогрес поєднує в собі види діяльності населення і робить його індивідуальним. Усе це має принципове значення для динаміки, масштабів, якості економічного розвитку суспільства, полегшує і вдосконалює пошук економістів для дослідження нових теорій і моделей економічного зростання [7, 256-258].

Якщо збільшити кількість факторів виробництва і підвищити якість використання, то можна досягти збільшення його обсягів. Таким чином розрізняють два головних типи економічного зростання: екстенсивний та інтенсивний.[3, 213]

Екстенсивний тип – це спосіб збільшення обсягів виробництва внаслідок кількісного приросту всіх факторів виробництва, насамперед зростання трудових ресурсів, за незмінного якісного рівня технічної основи виробництва та інших факторів. [6,181]

Екстенсивний тип можна забезпечити кількісним приростом усіх факторів виробництва, при цьому не змінюючи їх технічних та технологічних параметрів. За допомогою екстенсивного типу зростає майновий характер економіки. Якщо порівнювати витрати на енергію, то Сполучені Штати Америки сплачують менше у 2 рази, а країни заходу- у 3 рази. Зазвичай саме цей тип робить значний внесок у розвиток економіки. Екстенсивний тип можна пояснити збільшенням обсягів виробництва при залученні додаткових ресурсів. Отже потрібно більше робочої сили без зміни кваліфікації.

Для того, щоб перейти до інтенсивного типу, слід покращити всі елементи економіки.

Інтенсивний тип економічного зростання – це збільшення обсягів виробництва за допомогою покращення ефективності використання ресурсів - ріст кваліфікації робітників, покращення користування реальним капіталом, задіяння у роботу новітніх механізмів та технологій, покращення керування господарською діяльністю. [1, ст. 215]

Також цей тип позитивно впливає на продуктивність праці.

У кожного типу різні рівні економічного зростання. За допомогою екстенсивного типу можна швидше досягти економічного розвитку, аніж при інтенсивному. Інтенсивний тип побудований на введенні нових механізмів, способів і т.д. Потрібно придумати як подати новий товар, і де взяти на нього потрібні ресурси. Якщо оновити всі ці процеси буде складніше здобути високих обсягів виробництва, до того ж на це піде багато коштів часу та старань.

Можна відокремити такі показники економічного зростання:

1) Повний приріст продукту, відображає, на скільки певний обсяг (звітного чи поточного періоду) суспільного продукту більший (менший) від обсягу продукту базисного періоду.

$$A_n = \text{ВВП}_1 - \text{ВВП}_0,$$

A_n – абсолютний приріст продукту; ВВП_1 – обсяг продукції у звітному або поточному періоді; ВВП_0 – обсяг продукції у базовому періоді.

2) Темп зростання показує, у скільки разів (чи на скільки відсотків) обсяг продукту поточного (звітного) періоду більший (менший) від обсягу базисного періоду (року, місяця, п'ятиріччя тощо).

$$T_{зр} = \text{ВВП}_1 : \text{ВВП}_0$$

3) Темп приросту показує, на скільки разів чи відсотків зростає продукт за певний період.

$$T_{пр} = A_n : \text{ВВП}_0$$

4) Середньорічний темп зростання використовують, щоб проаналізувати динамічний ряд за кілька років. Темп приросту при економічному зростанні має додатне значення, а якщо скоротити обсяги виробництва — від'ємне значення.

$$T_{зр(пр)} = 1/2(T_1, T_2, \dots, T_n),$$

де T – середньорічні темпи зростання;

Ще можна виокремити такі показники економічного росту:

1) підвищення реального валового внутрішнього продукту чи чистого національного продукту або національного доходу в абсолютних вимірниках за певний період ;

2) підвищення реального валового внутрішнього продукту чи чистого національного продукту або національного доходу на душу населення;

3) підвищення реального валового внутрішнього продукту чи чистого національного продукту або національного доходу в розрахунку на одного зайнятого;

4) виготовлення головних видів продукції на душу;

5) рівень та якість життя населення. [1, ст. 126]

Зазвичай показники якісної національної економіки показують стан економічного розвитку, тому що вони відображають корисність головних факторів виробництва.

Основними такими факторами є:

1. продуктивність праці, яку можна вирахувати як співвідношення випуску продукції до витрати живої праці.

2. трудомісткість праці – показник, що протилежний продуктивності. Він відображає кількість затраченої праці для виготовлення одиниці продукції.

3. капіталовіддача – це співвідношення обсягу продукції до основного капіталу.

4. капіталомісткість – це співвідношення ціни головних виробничих фондів до валового внутрішнього продукту або національного доходу.

5. матеріаломісткість – ціна використаних ресурсів поділена на виготовлену продукцію. [7, ст.3 – 4]

Також економічний ріст залежить від життєвого рівня людей.

Індекс людського розвитку все частіше використовується для визначення рівня життя людей [7, ст. 205].

За теперішніх умов важко визначитись який темп буде найвдалішим. Багато науковців надають перевагу збільшенню показників економіки. Проте є і інша думка, за допомогою якої можна зрозуміти, що при надто високих темпах

економічного зростання може виникнути чимало проблем, в першу чергу, пов'язаних з екологією. Через це правильним було б керуватися нульовим економічним зростанням.

Потрібно обрати індивідуальний спосіб розвитку економіки для країни. На це впливає багато економічних чинників. Проте ,щоб досягти успіху потрібно ретельно все дослідити ,знайти усі слабкі та сильні сторони нашої країни. Керуючись дослідями і досвідом вчених у сфері економіки , можна створити найбільш вдалий тип розвитку економіки в Україні.

2. Макроекономічний аналіз динаміки економічного зростання в Україні.

За допомогою оцінки економіки в Україні можна побачити, що вона знаходиться у кризовому стані. Значне послаблення економіки у 2014 році характеризується початком бойових дій на Сході України, призвело до розбіжностей у балансі показників макроекономіки. Наслідком подій 2014 року, теперішня економічна ситуація не є позитивною. Основними факторами, що характеризують 2015 рік є: низький попит через низький економічний рівень, через недостатні доходи населення немає змоги купувати потрібні товари; значно ускладнились відносини з торгівельними партнерами. Через нестабільний стан показників значно погіршується стан економіки.

Щодо подій в 2016 р., їх можна охарактеризувати:

- по-перше, суцільним пригальмовуванням, тобто борговим спадом, міжнародний валютний фонд зменшив прогноз зростання міжнародної економіки на цей рік до 2,9%;
- по-друге, скоріш всього, ціни на нафту не змінюються, а ціни на газ прагнутимуть до зниження. Це зумовлює хороші наслідки для поліпшення поточного рахунку платіжного балансу, і небезпеку для доходів бюджету, та зокрема, його дефіциту. Не менш передбачуваним буде зниження вартості металів та залізної руди. Вартість зерна якщо й зросте, то через передбачене зменшення зерна в країні понизиться валютна виручка. У підсумку поточний рахунок платіжного балансу в результаті буде від'ємним;
- по-третє, стресові ситуації на азійських фондових ринках, обезцінення на фоні укріплення стану долара призведе до швидшого перерозподілу вкладень на благо США. Якщо дослідити фактори, що впливають на економіку, то можна побачити, що 2014 рік став для України найважчим. Наша країна втратила території, в Україні значно погіршився економічний стан і виросла загроза втрати статусу країни як держави через агресію Росії.

Протягом 2014 р. економіка України діяла в не вигідних умовах. Через напади Російської федерації, Україна втратила доступ до деяких ресурсів, а також припинила експорт в деякі країни, зазнала соціальних та гуманітарних втрат. В той час, коли країна потребувала змін в реформах економіки, держава повільно сприяла цьому.

Зміну макропоказників стало неможливо контролювати: падіння гривні спровокувало інфляцію, що посприяло завуалюванню втрати Криму і Донбасу. Візуально, зменшення обсягів виробництва перекрили високі ціни, які неаби як вплинули на рівень життя населення. Якщо порівнювати 2014 і 2015 рік, то слід звернути увагу, що в 2015-му році ціни росли в 50 раз швидше, ніж в 2014-му. Щоб усвідомити масштабність інфляції варто розглянути дефлятор валового внутрішнього продукту, який показує як зросли ціни в масштабах економіки. На сторінці Міжнародного валютного фонду дефлятор валового внутрішнього продукту України за результатами 2015-го року знаходиться на рівні 47,4. Така оцінка зображує реалії жителів країни. Ріст цін, особливо на привезені з інших країн товари, виріс мінімум у два рази.

Слід звернути увагу і на переселення людей на інші території, або ж навіть країни. За інформацією Державної служби з надзвичайних ситуацій, із зони АТО переселилися 879 тис осіб, практично всі з Донецької та Луганської областей. Держбюджету, що і так перенасичений, важко забезпечити фінансами велику кількість населення. Це призводить до проблем з місцем проживання та соціальним забезпеченням людей, що мігрували.

Таблиця.2.1.Динаміка ВВП України / [11]

	млн. грн.			млн. дол. США		
2002	225810			42393		
2003	267344	+41534	+18.4%	50133	+7740	+18.3%
2004	345113	+77769	+29.1%	64883	+14750	+29.4%
2005	441452	+96339	+27.9%	86142	+21259	+32.8%
2006	544153	+102701	+23.3%	107753	+21611	+25.1%
2007	720731	+176578	+32.5%	142719	+34966	+32.5%
2008	948056	+227325	+31.5%	179992	+37273	+26.1%
2009	913345	-34711	-3.7%	117228	-62765	-34.9%
2010	1082569	+169224	+18.5%	136419	+19192	+16.4%
2011	1316600	+234031	+21.6%	163160	+26740	+19.6%
2012	1408889	+92289	+7.0%	175781	+12622	+7.7%
2013	1454931	+46042	+3.3%	183310	+7529	+4.3%
2014	1566728	+111797	+7.7%	131805	-51505	-28.1%
2015	1979458	+412730	+26.3%	90615	-41190	-31.3%
2016	2383182	+403724	+20.4%	93270	+2655	+2.9%
2017	2982920	+599738	+25.2%	112154	+18884	+20.2%

Джерело: складено автором на основі [11].

Через швидке зменшення випуску обсягів виробництва і значні скорочення промислових регіонів, 2015 рік став для України значно складнішим ніж очікувалось. Зменшення обсягу валового внутрішнього продукту у 2015-му році склало 16,7% після зменшення на 17,2% у першому кварталі 2015 року. Проте, швидке зменшення виробництва на окупованих територіях, аргументує лише половину цього зменшення, тоді коли валовий внутрішній продукт на інших територіях країни значно зменшився, приблизно на 10,2%. Зменшення виробництва, також можна пояснити тим, що відчутно впав попит, це сталося внаслідок зменшення купівлеспроможності населення. Швидка інфляція на фоні сильного знецінення гривні значно знизила доходи

людей, відповідно, неаби як вплинула на роздрібну торгівлю, на інвестиції в домогосподарствах, що сильно вплинуло на макроекономічні показники, а саме на довготривале зменшення обсягів виготовлення товарів на послуг. В кінцевому результаті динаміка валового внутрішнього продукту ще більша ніж минулого року. Через серйозність економічного спаду є загроза отримати гірші показники, ніж очікувалось. Щодо 2015-го року, МВФ очікувало спад економіки на 9%. Швидше у Всесвітньому економічному прогнозі, що прогнозують за допомогою досліджень МВФ та інших міжнародних фінансових донорів, спад ВВП в Україні у 2015 році оцінювали у 5,5%, а ріст у наступному – на 2%. Також МВФ прогнозував річну інфляцію на рівні 46%.

Таблиця. 2.2. Зведена таблиця індексів споживчих цін за останні роки (%) / [12]

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Січень	100.5	102.9	102.9	101.8	101.0	100.2	100.2	100.2	103.1	100.9	101.1	101.5
Лютий	100.6	102.7	101.5	101.9	100.9	100.2	99.9	100.6	105.3	99.6	101.0	100.9
Березень	100.2	103.8	101.4	100.9	101.4	100.3	100.0	102.2	110.8	101.0	101.8	101.1
Квітень	100.0	103.1	100.9	99.7	101.3	100.0	100.0	103.3	114.0	103.5	100.9	100.8
Травень	100.6	101.3	100.5	99.4	100.8	99.7	100.1	103.8	102.2	100.1	101.3	100.0
Червень	102.2	100.8	101.1	99.6	100.4	99.7	100.0	101.0	100.4	99.8	101.6	100.0
Липень	101.4	99.5	99.9	99.8	98.7	99.8	99.9	100.4	99.0	99.9	100.2	99.3
Серпень	100.6	99.9	99.8	101.2	99.6	99.7	99.3	100.8	99.2	99.7	99.9	100.0
Вересень	102.2	101.1	100.8	102.9	100.1	100.1	100.0	102.9	102.3	101.8	102.0	101.9
Жовтень	102.9	101.7	100.9	100.5	100.0	100.0	100.4	102.4	98.7	102.8	101.2	101.7
Листопад	102.2	101.5	101.1	100.3	100.1	99.9	100.2	101.9	102.0	101.8	100.9	
Грудень	102.1	102.1	100.9	100.8	100.2	100.2	100.5	103.0	100.7	100.9	101.0	
За рік	116.6	122.3	112.3	109.1	104.6	99.8	100.5	124.9	143.3	112.4	113.7	107.4

Джерело: Складено автором на основі [12].

Якщо брати до уваги показники від початку 2014 року до листопада, то інфляція становила 21%. З 2015р. інфляція почала різко рости. Наприклад вже у квітні 2015 року інфляція становила 60,9. Середній ріст цін в Україні збільшився на 39,3%.

Через інфляцію в Україні зменшується вартість виробництва, занепадає грошова система, відбувається значна втрата національного капіталу(передається закордон), гривня знецінюється, виникають проблеми в зовнішній торгівлі, інвестиціях, послаблюється економічний ріст. Внаслідок росту інфляції стає складніше забезпечувати фінансами державний бюджет.

Переважно державний бюджет зростає після комплексу заходів, що сприяють оздоровленню підприємств, зокрема податкової системи. Держава отримує чималі кошти за допомогою податку на додану вартість, акцизів, платежів за нафту, природний газ, та інших загальнодержавних платежів. Здебільшого доходи бюджету поповнюються внаслідок процесів оборони та обслуговування боргу. Прогнозується збільшення цих процесів. Окрім цього збільшаться і витрати на регіони, правда лише умовно, тобто на регіони перекинули кошти, що і так безпосередньо були пов'язані із ними. Інші витрати не змінилися, а вклади в економіку великою мірою скоротилися, якщо порівнювати державним бюджетом минулого року.

Якщо брати до уваги зниження валового внутрішнього продукту, то очевидно відбуватиметься ріст інфляції, щоб стабілізувати стан бюджету. Це допоможе зібрати більше коштів за рахунок податків і також скоротити реальні виплати. Можна дійти до висновку, що макроекономічні показники лише погіршуються впливаючи один на одного.

Через такий стан макроекономічних показників значно погіршується й ситуація з експортом. Таким чином експорт в Україні дуже мінімалізується. Впринципі, експорт валового внутрішнього продукту в Україні становить 50%, тобто провідним є експорт промисловості. Через скорочення експорту і занепад економіки уряду слід прийняти міри щодо вирішення головних проблем. В період першого півріччя 2015 року кількість продукції промислового характеру

знизився до 21,2 якщо порівнювати із даними 2014 року. Це великим чином вплинуло на рівень життя населення, скоротилась кількість робочих місць, зменшились доходи бюджету. Також, все це дуже вплинуло на зовнішню торгівлю: експорт товарів зменшився на 29,3 %.

В той час багато товарів почало експортуватися на європейські ринки замість російських. На це також вплинуло підписання асоціації з Європейським Союзом і доступ України до закордонних ринків.

Через події, що склалися, країна скоротила експорт у російську федерацію на 60,3% , імпорт - на 66,3%.

Рис. 2.1. Зовнішня торгівля України, 2015 р./[13]

Основним чинником занепаду економіки досі залишається конфлікт на Донбасі. Через бойові дії було припинено роботу декількох підприємств, втрачено не одні господарські зв'язки. Неабияким важким цей період став для населення. Якщо брати до уваги статистику реальних доходів українців, то вони впали на 23,5%. Проте, що рівень життя населення досі падає, можна побачити за допомогою динаміки спаду реальної зп працюючих.

Таблиця.2.5.Індекси реальної зп за останні роки(%)./[14]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Січень	86.7	86.8	89.5	88.8	87.0	83.3	80.3	91.7	86.6
Лютий	100.1	100.9	102.5	101.6	100.7	99.6	105.3	102.3	100.6
Березень	106.8	106.6	104.1	105.4	104.1	95.9	106.2	106.8	105.9
Квітень	100.2	98.8	100.5	100.8	97.3	90.8	96.1	97.7	100.4
Травень	105.1	100.8	102.8	100.5	96.3	99.0	101.6	101.4	102.9
Червень	108.1	104.7	103.4	103.9	103.9	105.8	107.2	105.8	104.8
Липень	100.0	102.9	101.3	101.4	97.7	103.1	100.9	99.5	101.0
Серпень	95.2	98.4	97.8	97.0	92.9	96.6	97.1	97.0	97.9
Вересень	100.1	101.4	99.6	98.7	100.3	101.0	101.2	101.3	98.8
Жовтень	98.4	99.7	101.8	100.4	98.5	105.6	97.0	99.2	
Листопад	101.0	99.8	99.7	99.4	98.8	97.3	99.3	100.5	
Грудень	110.6	111.5	108.6	110.1	110.0	115.2	118.6	116.2	
За рік	110.5	111.0	111.0	106.8	86.5	90.1	106.5	118.9	97.5

Джерело: Складено автором на основі [14].

З кожним місяцем цей відсоток зменшується. При цьому необхідно враховувати, що офіційне зниження доходів і зарплат українців розраховується на підстав і показників Держстату щодо зростання цін, а вони помітно нижче реальних. В таких умовах найбільш знедоленими є бюджетники – працівники бібліотек, музеїв, сфери освіти та охорони здоров'я. Таким чином, середня заробітна плата за місяць становила у бібліотекарів, працівників архівів і музеїв – 2654 грн; у працівників охорони здоров'я – 2493 грн; у працівників сфери освіти – 2726 грн; у працівників поштової і кур'єрської служби – 2041 грн.

3.Механізм забезпечення економічного зростання в Україні із врахуванням світового досвіду

Останнім часом більшість наукових досліджень скеровані на підвищення економіки. Найпоширенішими є кейсіанські ідеї, які полягають в тому, що як і економіка так і ринкові відносини в Україні є далеко не досконалими , економічному росту і використанню переважної більшості ресурсів сприяє те, що за допомогою державних важелів держава втручається в соціальні і економічні процеси країни. Перш за все мова йде про державні виплати задля покращення стабілізації попиту, і збільшення бюджету за допомогою податків і позик. Основного змісту у прогресуванні інвестицій Кейнс надавав прямим бюджетним видаткам. За допомогою цього мав би зрости попит і призвести до повної зайнятості населення, скорочення рівня безробіття [10, с. 33—36; 3, с. 65—69].

Через нестабільність в економіці та кризу, зросли соціальні і політичні напруженості . Основним залишається промисловий сектор. Зрозуміло, що якщо в Україні не буде власного розвинутого сектору промисловості, то інновації перебуватимуть на низькому рівні, що значно погіршить ситуацію[9, с. 189—211].Якщо брати до уваги перше півріччя 2017 року, то економічні показники покращились приблизно на 2,3 % порівняно із попереднім роком. Цьому посприяло покращення ринкових відносин із ЄС . На теперішній час експорт дорівнює 9,4 млрд дол., товарів — 8,2 млрд дол. (збільшення на 26,1%), послуг — 1,5 млрд дол. (збільшення на 6,4%).Тобто можна сказати, що експорт у країни Європейського союзу вдало і стабільно росте. У перше півріччя 2017р. експорт виробництва у країни Євросоюзу зріс практично на 23%.

Нашій країні слід збільшити випуск товарів із додатною вартістю .Якщо порівнювати показник 2016 року із показником 2013 року, то картина значно гірша – експорт зменшився майже у два рази, тобто країна втратила половину свого експорту. Тому хороші показники даного року лише відповідно оптимістичні, проте ріст , хоч і невеликий але є. Найбільше зріс обсяг

виробництва товарів тваринного походження – на 50%. Проте, майже у кожній галузі обсяг зріз приблизно на 100 мільйонів доларів. Завдяки піднесенню цін на експортні товари можна спостерігати збільшення загального обсягу. Зрозуміло, що Україні варто перестати керуватися сировинною моделлю, а переходити до нових технологічних заснов виробництва. За таким принципом вже не одна країна вивела свою економіку на новий рівень. Таким чином не можна не згадати про "План Маршалла", прийнятий для модернізації Європи після Другої світової війни [2, с. 3]. "План Маршалла для України" є допомогою Литви Україні на 2017— 2020 рр. Вона спрямована на підтримку країни в фінансовому і інвестиційному планах, щоб допомогти Україні з інтеграцією в ЄС. Також сюди входить сприяння реформам для покращення економіки. При інвестованих 5 млрд. Євро в економіку України, можна забезпечити її на 6—8% річних [8, с. 3].

Практично найголовнішим чинником успішності економіки є здатність до конкуренції, і те який рівень цієї країни у світі. Згідно інформації за 2016-2017 роки, Україна за конкурентністю займала всього 79 місце з показником 4,0. В цей час вигідних змін не було. Проте, у 2009—2010 рр. Україна займала 82 місце з показником 3,95. Але конкурентність сусідніх країн значно вища ніж наша. Наприклад, у Румунії — 4,3 (53 позиція), Польщі — 4,5 (41 позиція), Литви — 4,5 (36 позиція). Очевидно, що все це через слабку економіку країни. Європейський союз, для того, щоб розвинути свою промисловість забезпечує країни потрібною сировиною. Отже, для того, щоб промисловість розвивалась – у неї потрібно інвестувати. За принципами Європейського Союзу держава отримує окремо фінансування Європейського інвестиційного банку на 10 млрд євро, видає кредити на головні цілі на 60 млрд, а також 15 млн. на нововведення, 15 млрд євро для малих та середніх підприємств, до 20 млрд євро для збільшення ефективності від ресурсів. Україні варто скористатися такими принципами [4, с. 79— 82].

Потрібно створити нову модель для розвитку реального сектору, у якій головними будуть інновації, покращені технології, нововведення. Дана модель

стане вирішенням проблем, що утворились внаслідок гібридного протистояння, допоможе зміцнити стан економіки.[5, с. 12—17].

Економіка в Україні не є готовою до прийняття світових тенденцій. Через не стабільний стан економіки Україна не завжди готова слідувати світовим тенденціям . Отже, головним завданням економічних досліджень є забезпечення стабільності як на регіональному так і на національному ринках.

Висновки

Проаналізувавши вище сказане можна дійти до висновку, що економіка України на даний період не в найкращому стані. Через військові дії на Сході країни, ріст інфляції, неправильні та застарілі методи ефективності, недостатню кількість інновацій економіка стоїть на місці, а то й погіршується.

Проте, якщо користуватися світовим досвідом, методами ефективності економіки різних економічно розвинених країн, ситуація може покращитись. Наприклад, якщо збільшити кількість товарів з доданою вартістю то дохід бюджету зросте.

Україні, звичайно ж, варто перестати керуватися сировинною моделлю, а переходити нових технологічних заснов виробництва, шукати нові методи виробництва, вводити інновації. За таким принципом вже не одна країна вивела свою економіку на новий рівень.

На даний період Україна не є конкурентноспроможною державою, оскільки займає всього 79 місце серед інших країн. Звичайно ж, така картина створюється через низький рівень економіки. Як я вже зазначала, для того, щоб досягти економічного зростання потрібно збільшувати вклад у інвестиції. За допомогою цього й підвищиться конкурентна здатність держави зокрема.

Поки, через нестабільність економіки Україна не готова слідувати світовим тенденціям, тому головним завданням на даний момент є забезпечення стабільності як на національному так і на регіональному ринках.

Таким чином, з урахуванням сучасного макроекономічного стану очевидна необхідність розроблення нового підходу до розв'язання проблем економічного зростання в Україні. Цей підхід повинен поєднувати у собі заходи грошово-кредитного регулювання і політику розвитку виробництва із залученням усіх можливих фінансових ресурсів.

Список використаної літератури

1. . Історія економічних вчень: Навчальний посібник / За ред. В. В. Кириленка. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 233 с.
2. Галасюк В. "План Маршалла для України" — мрія чи близька перспектива? / В. Галасюк // Голос України. — 2017. — № 172. — С. 3.
3. Комарницький І. Ф. Економічна теорія: Навчальний посібник / І. Ф. Комарницький. – Чернівці, 2006. – 334 с.
4. Кораблін С.О. Модель "відстаючого зростання": економічні фактори та наслідки для України / С.О. Кораблін // Економіка і прогнозування. — 2016. — № 2. — С. 74—85.
5. Лагутін В.Д. Економічна політика держави та ефекти її реалізації // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. — 2017. — № 4. — С. 5—21.
6. Мочерний С. В. Економічна енциклопедія: У трьох томах / С. В. Мочерний. – К: Академія, 2000. – 864 с
7. Перепьолкіна О. О. Економічне зростання в умовах перехідної економіки / О. О. Перепьолкіна // Фінанси України. – 2005. – №5. – С. 110 – 121.
8. Писана Н. Литва підтримає Україну фінансово / Н. Писана // Урядовий кур'єр. — 2017. — №172. — С. 3.
9. Пікетті Т. Капітал у ХХІ столітті / Т. Пікетті. — К.: Наш Формат. 2016. — 696 с
- 10.Шовкун І. Локалізація виробництва — світова практика та висновки для України / І. Шовкун // Економіка та прогнозування. — 2017. — № 2. — С. 31— 56
- 11.Валовий внутрішній продукт. Міністерство фінансів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/>
- 12.Індекс інфляції. Мінфін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>

13. Дані по ВВП (паритет купівельної спроможності). [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/the-worldfactbook/geos/up.html>
14. Індекс реальної заробітної плати. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/index/>